

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра англійської філології і філософії мови

Курсова робота
на тему: **Специфіка вживання безеквівалентної лексики в
українськомовних та англійськомовних кулінарних блогах**

Студентки групи Па 02-20
факультету германської філології і перекладу
денної форми здобуття освіти
спеціальності 035 Філологія
Друзь Соломії Олександрівни

Науковий керівник:
кандидат філологічних наук, доцент
Андрущенко І. О.

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

Київ 2023

Ministry of Education and Science of Ukraine
Kyiv National Linguistic University
Department of English Philology and Philosophy of Language

Term Paper

Specifics of the use of non-equivalent vocabulary in Ukrainian and English
culinary blogs

SOLOMIIA DRUZ

Group Pa 02-20

Germanic Philology and Translation Faculty

Research Adviser

Assoc. Prof.

PhD (Linguistics)

Iryna Andrushchenko

Kyiv 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ЛІНГВІСТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФУНКЦІОНУВАННЯ БЕЗЕКВІВАЛЕНТНОЇ ЛЕКСИКИ	6
1.1. Визначення терміну «безеквівалентна лексика»	6
1.2. Способи передачі безеквівалентної лексики	7
1.3. Кулінарні блоги як джерело безеквівалентної лексики	8
Висновки до розділу 1	9
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ВЖИВАННЯ БЕЗЕКВІВАЛЕНТНОЇ ЛЕКСИКИ В КУЛІНАРНИХ БЛОГАХ	10
2.1. Аналіз мови кулінарних блогів	10
2.2. Аналіз вживання безеквівалентної лексики в українськомовних кулінарних блогах	12
2.3. Аналіз вживання безеквівалентної лексики в англійськомовних кулінарних блогах	13
Висновки до розділу 2	15
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	16
RESUME.....	18
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	19
СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ	21

ВСТУП

Актуальність теми полягає в тому, що кулінарні блоги є одним з найпопулярніших розділів в інтернеті і мають велику аудиторію. Оскільки, рецепти публікуються авторами з різних країн, то мовний бар'єр може стати великою перешкодою для багатьох користувачів, особливо тих, хто не дуже добре володіє мовою блогу, а вживання безеквівалентної лексики може ускладнювати сприйняття та застосування інформації з кулінарних блогів. Тому дослідження специфіки вживання безеквівалентної лексики є важливим для поліпшення розуміння та застосування інформації з кулінарних блогів.

Новизна курсової роботи полягає у вивченні використання слів та фраз, які не мають еквівалентів у інших мовах, у контексті кулінарних блогів. У дослідженні порівнюються українські та англійські кулінарні терміни та виявляє відмінності у способах вираження назв інгредієнтів, страв та опису процесу готування.

Практична значущість курсової роботи полягає у тому, що вона може допомогти розширити знання про особливості вживання безеквівалентної лексики у кулінарних блогах і сприяти поліпшенню якості перекладу кулінарних блогів.

Мета курсової роботи полягає у дослідженні специфіки вживання безеквівалентної лексики в українськомовних на англійськомовних блогах.

Завданнями курсової роботи є:

- Дослідити поняття «безеквівалентна лексика» та основні способи її передачі
- Визначити особливості мови кулінарних блогів
- Провести аналіз перекладу безеквівалентної лексики у кулінарних блогах українською та англійською мовами та виявити особливості їх вживання.

Об'єктом дослідження є лексика українськомовних та англійськомовних кулінарних блогів.

Предметом дослідження є специфіка вживання безеквівалентної лексики в українськомовних та англійськомовних кулінарних блогах.

Матеріалами для дослідження слугували 18 статей про дослідження безеквівалентної лексики та мови кулінарних блогів і 1 українськомовний та 1 англійськомовний кулінарний блог.

Методи дослідження – це аналіз текстів та статей кулінарних блогів, написаних українською та англійською мовами.

Структура роботи. Курсова робота складається зі вступу, основної частини, висновків, резюме англійською мовою, списку використаних джерел, який налічує 18 позицій, списку з 12 позицій ілюстративного матеріалу. У вступі розглядається актуальність дослідження, його новизна і практична значущість, визначаються об'єкт, предмет, мета, завдання та методика дослідження. Основна частина роботи складається з двох розділів. Перший розділ присвячено розгляду лінгвістичних засад дослідження особливостей функціонування безеквівалентної лексики. У другому розділі курсової роботи представлені результати аналізу вживання безеквівалентної лексики в українськомовних та англійськомовних кулінарних блогах. У загальних висновках надаються результати дослідження специфіки вживання безеквівалентної лексики в українськомовних та англійськомовних кулінарних блогах.

РОЗДІЛ 1

ЛІНГВІСТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФУНКЦІОНУВАННЯ БЕЗЕКВІВАЛЕНТНОЇ ЛЕКСИКИ

1.1. Визначення терміну «безеквівалентна лексика»

При перекладі кулінарних блогів, як будь-яких текстів, перекладачі стикаються з такою проблемою, що слова однієї мови не мають прямих відповідників у іншій мові. Безеквівалентні одиниці завжди сигналізують про наявність культурно-національного концепту. (Бондар, 2015:17-23) Вони відображають національну специфіку культури мови, яка пов'язана з історією країни, її моральною та духовною культурою та національним колоритом. Такі слова є чи не найбільшою проблемою для перекладачів, оскільки їхнім завданням є передача точного змісту терміну чи слова, який відображає унікальні особливості культури та традиції країни, де ця мова використовується. Тому дуже важко знайти відповідник, який би зміг передати поняття хоча б частково, і майже неможливо знайти слово, яке повністю передасть значення. Проте наявність такої лексики у тексті не означає що їх значення не може бути передано. (Яблочнікова, 2015:249-251) Перекладач повинен знати не тільки мову, а й культуру, історію, традиції та побут країни, з мови якої ведеться переклад.

Безеквівалентна лексика – це терміни і слова, які не мають точного еквівалента у мові перекладу. Така лексика виникає у результаті історичного розвитку народу, що позначає явища та умови побуту, властиві культурі цього народу. (Щеголева, 2016:139-142) Цю лексику майже неможливо достовірно і повному значенні передати на іншу мову, оскільки вони відображають реалії і мають національний характер. (Тупиця, Зімакова, 2012:251-258) У кулінарних блогах така лексика вживається доволі часто, оскільки кожна кухня має свої унікальні страви, інгредієнти та способи приготування.

У будь-якій мові є слова, які не мають однослівного відповідника у інших мовах. М. П. Кочерган вважає, що у загальноновживаній лексиці

присутні лише 6-7% безеквівалентної лексики. (Кочерган, 1999:42-45) Проте, ситуації, у яких неможливо знайти хоч якийсь відповідник до слова чи фрази, зустрічаються дуже рідко. Вони виникають лише тоді, коли слово у мові оригіналу позначає явще, яке є характерним лише для певної культури (а часом навіть тільки регіону країни), і нічого схожого не існує у інших культурах. А.В. Волошина вважає, що “кожен етнос у процесі своєї життєдіяльності “олюднює” навколишнє середовище та вносить у нього специфічні риси. З плином часу виникають етнічно значущі предмети реалії. У лексиці вони фіксуються словами-реаліями”.(Волошина, 2000:56-64) І саме такі слова є найбільшим джерелом безеквівалентної лексики.

Зазвичай причинами безеквівалентності, за якими прийнято класифікувати типи безеквівалентної лексики, є: відсутність предмета, явища в житті народу мови оригіналу; відсутність ідентичного поняття в мові перекладу; різниця між життям людей з різних країн; різниця у лексико-семантичних характеристиках. (Leleka, 2018:241-247) Всю безеквівалентну лексику умовно поділяють на: власні імена (імена, географічні назви, назви компаній, організацій, установ, тощо) та слова-реалії, слова, що позначають ситуації, поняття та предмети, які не існують у іншій мові чи культурі. (Гаврилова, Атанасова, 2020:96-102) Також термін «безеквівалентна лексика» часто вважають синонімом до «лакуни», проте така думка не є правильною, оскільки «лакуни» позначають ті елементи, яких не існує у іншій мові. (Лісна, 2015: 59-63)

Узагальнюючи, безеквівалентна лексика – це слова, які не мають однослівного відповідника у інших мовах і відображають унікальні особливості культури країни. Вивчення безеквівалентної лексики допоможе виконувати більш якісний переклад, а також дозволить дізнатися більше про інші культури.

1.2. Способи передачі безеквівалентної лексики

Зараз існує багато способів перекладу безеквівалентної лексики, проте найбільш поширеними є 5 способів, наведених нижче. (Башук, 2016:11-15)

1. Транскрипція та транслітерація (також відомі як транскодування). Це спосіб перекладу коли звукова (транскрипція) або графічна (транслітерація) форма слова передається засобами мови перекладу. Зазвичай цей спосіб використовується при перекладі власних назв чи імен. При перекладі реалій до транскодування перекладачі часто також додають описовий переклад, щоб читачі мови перекладу краще зрозуміли культуру мови оригіналу, і що саме означає та чи інша реалія. Описова частина зазвичай додається в дужках одразу після слова або у зносках внизу сторінки чи кінці книжки. Наприклад: *борщ – borshch . Hot dog – хот-дог (бутерброд з сосискою чи ковбаскою)*

2. Описовий переклад (експлікація). Спосіб перекладу в якому зміст слова чи словосполучення мови оригіналу перекладається словосполученням або навіть реченням, яке адекватно розкриває значення певної лексичної одиниці. Цей спосіб досить добре передає зміст лексичної одиниці, але часто буває надто громіздким, тому частіше використовується саме в парі з транскодуванням. (Baranenko, 2014:5-12) *Hot dog – хот-дог (бутерброд з сосискою чи ковбаскою)*

3. Калькування або дослівний переклад. Спосіб перекладу, у якому застосовується буквальный переклад терміну з однієї мови на іншу. Як правило, найчастіше використовується перший за порядком словниковий відповідник у синонімічному ряді. Наприклад: *sky-scraper – хмарочос*. (Крук, 2021:111-113) Однак такий спосіб можна вживати лише тоді, коли зміст терміну не втрачається у перекладі і утворений таким чином відповідник не порушує правил та норм вживання мови перекладу

4. Аналогія або наближений переклад. Цей спосіб перекладу полягає у використанні аналогій – слів, які мають значення близьке, але не ідентичне до значення слова чи терміну у мові оригіналу. Наприклад: *компот – stewed fruit*. Звичайно, це не може передати значення слова у повній мірі, але в деяких випадках це може бути найкращим варіантом.

5. Трансформаційний переклад. Цей метод полягає у заміні невідомого терміну на інший термін, який буде більш зрозумілий читачеві, але не є точним перекладом. Наприклад, страва *'chicken pot pie'* не має прямого еквіваленту в українській мові, тому цей термін можна замінити на більш зрозумілий варіант – *'курячий пиріг'*. Такий переклад не передає повністю значення терміну, але дозволяє читачу зрозуміти загальний зміст тексту.

1.3. Кулінарні блоги як джерело безеквівалентної лексики

Кулінарні блоги пишуться авторами з різних країн різноманітними мовами, тому вони є чудовим джерелом безеквівалентної лексики. Вони містять велику кількість спеціалізованих термінів та виразів, таких як назви страв, інгредієнтів, спецій, кулінарних інструментів та способів приготування. Також вони можуть містити назви смаків та ароматів, до яких важко знайти еквівалент у мові перекладу. Крім того, у деяких кулінарних блогах є не тільки рецепти та способи приготування страв, а й деяка додаткова інформація про страви, наприклад, історія походження чи традиції, пов'язані з цією стравою, що також є дуже цінним джерелом безеквівалентної лексики. (Стоянова, Шутяк, 2022:26-28) Проте, з розвитком популярності кулінарних телепередач і блогів та інтересу до теми кулінарії у нашу мову приходять запозичення, які не мають прямих еквівалентів. (Чернова, Гаращенко, 2018:148-150)

Важливо враховувати культурні особливості та звичаї країн щодо кулінарії, оскільки один і той самий термін може мати зовсім інше значення у двох мовах. (Кобиляцька, 2020:42-46) Також варто зазначити, що кулінарні блоги можуть містити різні варіанти слів, такі як діалекти, жаргонізми та вирази, які використовуються тільки в певних регіонах.

Висновки до розділу 1

1. У цьому розділі було проаналізовано поняття безеквівалентної лексики та складності її перекладу. Узагальнюючи, безеквівалентна лексика –

це терміни і слова, які не мають точних однослівних еквівалентів у інших мовах і відображають особливості культури країни. Було вказано на те, що безеквівалентна лексика може виникати з різних причин, проте найчастіше це саме культурні розбіжності між країнами. Виявлено, що вивчення безеквівалентної лексики може не тільки допомогти виконувати більш якісні переклади, а й дозволяє дізнатися більше про інші культури.

2. Було досліджено різні підходи до перекладу безеквівалентної лексики, такі як транскодування, описовий переклад, калькування, аналогії та трансформаційний переклад. Було визначено, що для різних ситуацій найкраще використовувати різні способи перекладу, або поєднувати між собою різні способи.

3. Було визначено, що кулінарні блоги є цінним джерелом безеквівалентної лексики, оскільки вони містять у собі велику кількість спеціалізованих термінів та виразів, які пов'язані з певними культурами або кухнями. Таким чином, для ефективного перекладу безеквівалентної лексики у кулінарних блогах необхідно враховувати особливості культури країни, з мови якої ведеться переклад. У зв'язку з цим, дослідження вживання безеквівалентної лексики у кулінарних блогах є важливими для ефективного та якісного перекладу.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ВЖИВАННЯ БЕЗЕКВІВАЛЕНТНОЇ ЛЕКСИКИ В КУЛІНАРНИХ БЛОГАХ

2.1. Аналіз мови кулінарних блогів

Кулінарні блоги є доволі популярними у наш час. У цьому розділі ми проаналізуємо особливості мови кулінарних блогів.

Мова кулінарних блогів має свої особливості, які відрізняють її від звичайної літературної мови. Основною відмінністю є використання спеціалізованої термінології. У кулінарних блогах використовуються спеціальні терміни, що описують інгредієнти, способи приготування та кулінарні прилади. Автори блогів детально описують процес приготування страви, включаючи детальні інструкції, техніки, описи смаків та ароматів та інші важливі деталі. Також використовується велика кількість означень, щоб краще описати інгредієнти та страви.

Деякі автори розповідають про свій шлях до покращення певного рецепту, свої помилки при попередніх спробах приготування, певні поради та секрети щодо приготування справи, історії виникнення рецептів або традиції, пов'язані з певною стравою. Саме ці частини містять найбільшу кількість безеквівалентної лексики.

Також багато авторів кулінарних блогів пишуть у відносно неформальному стилі, щоб створити більш особистий зв'язок з читачами. Вони використовують розмовні вирази та скорочення, які можуть здаватися незвичними для традиційної літературної мови і можуть ускладнювати розуміння тексту іноземними читачами. (Остроушко, 2019:91-108)

В даному розділі ми розглянемо два кулінарні блоги “Cookie+Kate” та “Кулінарний блог Євгена Клопотенко”.

“Cookie+Kate” це популярний американський кулінарний блог, який зосереджується на рослинному харчуванні та здоровому способі життя. Авторка блогу Кейт Тейлор, фотограф і кухар-самоучка з Оклахоми. В блозі вона розповідає про себе, свого улюбленця Кукі та надає безліч рецептів.

Мова блогу “Cookie+Kate” є досить простою та зрозумілою для широкої аудиторії.

Автор уникає складних термінів та використовує загальноживані слова та вирази, щоб полегшити читачам розуміння рецептів та порад. Водночас, мова блогу досить детальна і точна, щоб передати важливі деталі та інструкції з приготування страв. Автор використовує багато синонімів та описує різні способи приготування страв. Крім того, Кейт часто додає свої коментарі та поради, які роблять мову блогу ще більш персоналізованою та доступною для читачів.

У блозі є велика кількість безеквівалентної лексики, оскільки автор використовує слова та вирази, які мають специфічне значення в кулінарній галузі та назви страв чи інгредієнтів, які можуть бути невідомими читачам з інших країн. Проте, Кейт часто пояснює їх значення у тексті або надає посилання на додаткові джерела, щоб читачі могли зрозуміти їх значення та застосувати на практиці.

“Кулінарний блог Євгена Клопотенка” – це блог, який веде відомий український кулінарний блогер Євген Клопотенко. У своєму блозі він ділиться рецептами української кухні та кухонними хитрощами. Крім того, автор публікує цікаву інформацію та рецепти страв з різних країн світу. Блог Євгена Клопотенка має дуже зрозуміли та доступний стиль мови. Автор користується лексикою, що зрозуміла широкому загалу, без використання складних або наукових термінів. Часто використовуються розмовна мова та вирази, що допомагають передати атмосферу кулінарного процесу та виразити своє ставлення до страв. Також часто зустрічається вживання іноземних слів та термінів, особливо в рецептах з екзотичних країн.

У блозі Євгена Клопотенка можна зустріти вживання безеквівалентної лексики, зокрема, використання термінів з української кухні, які не мають прямих еквівалентів у інших мовах, а також термінів з іноземних кухонь, які не мають прямого еквівалента в українській мові.

Отже, мова кулінарних блогів має свої особливості, зокрема використання специфічної кулінарної термінології, а саме: назви інгредієнтів, кухонних приладь, способів приготування та детальні описи процесу приготування страв. Також часто зустрічається використання розмовної мови.

Аналіз кулінарних блогів показав, що і в українськомовних, і в англійськомовних кулінарних блогах часто використовується безеквівалентна лексика.

2.2. Аналіз вживання безеквівалентної лексики в українськомовних кулінарних блогах

В українській кухні є багато національних страв і традицій пов'язаних з цими стравами. Вони є чудовим джерелом безеквівалентної лексики, оскільки у інших культурах часто не існує таких понять. У цьому розділі ми розглянемо вживання безеквівалентної лексики у кулінарному блозі Євгена Клопотенка.

Оскільки українська кухня багата на різноманітні національні страви, які мають унікальні назви, вони стають безеквівалентною лексикою в інших мовах. Візьмемо, до прикладу, найпопулярнішу українську страву – борщ. У кулінарних блогах англійськомовних країн, де борщ можна знайти в ресторанах чи супермаркетах, назва цієї страви зазвичай транскрибується або описується як «український суп з буряка та інших овочів». (Жукова, 2013) Однак такий опис не передає повністю смак та специфіку цієї страви.

Також у блозі Євгена Клопотенка можна зустріти рецепти кількох видів млинців, дуже популярної української страви. Зазвичай вони перекладаються як «*pancakes*», проте американські «*pancakes*» більше схожі на українські «*оладки*». Є ще один еквівалент – «*crepes*», але і цей термін не передає специфіки української страви, оскільки вони мають інший склад, текстуру та зовсім іншу подачу.

Ще одна унікальна українська страва – «*сирники*». У американській кухні існує подібна страва – «*cottage cheese pancakes*», проте вони не схожі на «*сирники*», оскільки мають інші складові і технологію приготування. Тому, для передачі унікального концепту «*сирників*» у англomовному контексті використовується транслітерація – «*Ukrainian syrniki*»

Найчастіше джерелом безеквівалентної лексики є саме назви страв, проте це можуть бути і назви інгредієнтів. Наприклад, в рецептах української кухні часто зустрічається назва інгредієнту «*сметана*». Цей термін може бути перекладений англійською мовою як «*sour cream*», проте термін «*sour cream*» не передає повністю значення слова, оскільки українська «сметана» має іншу консистенцію та смак. В таких випадках потрібно додавати пояснення або опис у тексті перекладу, щоб уникнути непорозумінь.

Отже, найчастіше джерелами безеквівалентної лексики є саме культурні розбіжності двох країн. Також можна поміти, що часто назви продуктів, хоч і можна перекласти на іншу мову, мають зовсім інші властивості, смак та консистенцію. На використання безеквівалентної лексики також впливають культура регіон, харчові звички країни та властивості продуктів.

2.3. Аналіз вживання безеквівалентної лексики в англійськомовних кулінарних блогах

Кулінарний блог «*Cookie+Kate*» базується на здоровому харчуванні і має багато рецептів для веганів та вегетеріанців. Тому, в цьому блозі можна зустріти вживання безеквівалентної лексики не тільки у назвах національних страв, продуктів чи інгредієнтів, а й у стравах для веганського харчування.

У блозі можна знайти лексику, яка описує страви, унікальні для американської кухні. Наприклад, «*biscuits and gravy*» – це традиційна американська страва, яка складається з пшеничних кексів, що поливаються соусом на основі м'яса та молока. Українською цей термін найчастіше передають описовим способом – «*кекси з соусом з м'яса і молока*», але це не

є повністю точним перекладом, оскільки страва «*biscuits and gravy*» має свої унікальні особливості, які можна відчутти лише спробувавши оригінальну страву.

Оскільки, у блозі “Cookie+Kate” є багато рецептів для веганів та вегетеріанців, тут можна зустріти багато специфічних термінів на цю тему, які не мають еквівалентів в українській мові. Наприклад, «*nutritional yeast*» українською часто перекладають просто як «харчові дріжджі», але це не є повним перекладом цього терміну, оскільки «*nutritional yeast*» використовується не як дріжджі, а як приправа, харчова добавка та додаткове джерело білку. Ще одним хорошим прикладом є слово «*aquafaba*», що описує рідину, яка залишається після відкриття консервів з квасолею або нутом. Також авторка пояснює терміни, пов’язані з цією дієтою, наприклад, термін «*flax egg*» вона пояснює як альтернативу курячому яйцю у веганському харчуванні. Ці приклади демонструють, що безеквівалентна лексика часто допомагає передати точне значення чи описати продукти, які є унікальними для певних типів дієт. Проте з такою лексикою потрібно бути дуже обережним і шукати точне значення терміну, оскільки можуть виникнути непорозуміння.

Також у блозі “Cookie+Kate” є багато страв з мексиканської, італійської, азійської та індійської кухонь, де вживається специфічна лексика, характерна для цих кухонь. Наприклад, у мексиканській кухні це «*chorizo*» (чорисо – ковбаски зі спеціями), «*pico de gallo*» (соус з помідору, цибулі, перцю та спецій), в італійській кухні це «*bruschetta*» (шматочки хліба, обсмажені на грилі з різними начинками). Така лексика допомагає передати автентичність та особливості страв, що приготовані відповідно до традиційних рецептів. Використання такої лексики створює атмосферу традиційної кухні, що є важливим для розуміння культури інших країн.

Отже, як і в українськомовних блогах основним джерелом безеквівалентної лексики є саме назви традиційних страв, і це пов’язано з унікальністю кожної культури. Також у блогах часто використовуються

оригінальні назви страв інших країн, які є безеквівалентними в українській мові. Саме такі терміни допомагають передати особливості страв та відчуті атмосферу та традиції певної кухні.

Висновки до розділу 2

1. У даному розділі була проаналізована мова кулінарних блогів і були виявлені такі її особливості: використання специфічної кулінарної термінології та лексики, яка є безеквівалентною у інших мовах. Було виявлено, що безеквівалентна лексика вживається доволі часто і в українськомовних, і в англійськомовних блогах.

2. Найчастіше джерелами безеквівалентної лексики є назви страв традиційної кухні різних країн, а також назви певних продуктів та інгредієнтів. Використання такої лексики допомагає створити автентичну атмосферу, познайомити людей з традиційними стравами інших культур, а також точніше передати інформацію про рецепти та інгредієнти. Також варто зазначити, що певні види харчування також мають терміни, які є безеквівалентними у інших мовах.

3. Було виявлено деякі відмінності у вживанні безеквівалентної лексики в кулінарних блогах двох мов. У “Кулінарному блозі Євгена Клопотенка” безеквівалентна лексика найчастіше вживається саме у назвах страв української кухні, а у блозі “Cookie+Kate”, безеквівалентна лексика найчастіше вживається у рецептах з екзотичних кухонь та нетрадиційних типів харчування.

4. Також було виявлено, що при перекладі безеквівалентної лексики найчастіше застосовуються транслітерація чи транскрипція та описовий переклад, часто ці два способи поєднують.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Тема, яка розглядається в даній роботі, є актуальною для лінгвістичної науки та перекладознавства, оскільки відображає специфіку вживання безеквівалентної лексики в українськомовних та англійськомовних кулінарних блогах. У процесі дослідження були визначені особливості безеквівалентної лексики та її перекладу та проаналізовано вживання безеквівалентної лексики в українськомовних та англійськомовних кулінарних блогах.

Було визначено, що кулінарні блоги є цінним джерелом безеквівалентної лексики, оскільки містять у собі багато кулінарних термінів, назв страв традиційних кухонь чи терміни, які відносяться до певних типів харчування. Яскравими прикладами таких блогів є “Cookie+Kate” написаний англійською мовою та “Кулінарний блог Євгена Клопотенка” українською мовою.

Аналіз мови кулінарних блогів, зокрема блогу “Cookie+Kate” та “Кулінарного блогу Євгена Клопотенка”, показав, що в них використовується специфічна термінологія, характерна для кулінарної галузі. Це включає інгредієнти, способи приготування, кулінарні прилади та детальні інструкції щодо приготування страв. Також було виявлено часте використання розмовної мови, яка допомагає авторам створити більш особистісний зв'язок з читачами та зробити атмосферу блогу дружньою.

В блогах “Cookie+Kate” та “Кулінарний блог Євгена Клопотенка” використовується доволі багато безеквівалентної лексики, джерелом якої найчастіше є назви традиційних страв різних країн. Також до безеквівалентної лексики належать деякі назви продуктів та інгредієнтів, які хоч і можливо перекласти іншою мовою, мають зовсім інші властивості, смак та використання.

Також було виявлено деякі відмінності у вживанні безеквівалентної лексики в блогах. В українськомовних кулінарних блогах, а саме у “Кулінарному блозі Євгена Клопотенка” безеквівалентна лексика найчастіше

вживається саме у назвах страв української кухні, або у інгредієнтах які в них використовуються. Проте, і в традиційних рецептах інших культур також можна помітити безеквівалентну лексику. У англійськомовних кулінарних блогах, а саме у блозі “Cookie+Kate”, безеквівалентна лексика найчастіше вживається у рецептах з екзотичних кухонь та нетрадиційних типів харчування. Вживання такої лексики у рецептах американських страв значно менше, ніж у стравах української кухні, тобто українська кухня має більш автентичний характер і має більше термінів, які є безеквівалентними у інших мовах.

Також було виявлено, що використання оригінальних назв страв, хоч і є безеквівалентною лексикою, допомагає краще передати колорит країни, створити автентичну атмосферу культури країни та краще познайомити людей з кухнями інших культур. Вживання такої лексики дає можливість точніше передати інформацію про рецепти та інгредієнти.

Таким чином, не зважаючи на незначні відмінності, обидва кулінарні блоги мають схожу специфіку вживання безеквівалентної лексики.

RESUME

The course work is devoted to the study of the specifics of the use of non-equivalent vocabulary in Ukrainian and English culinary blogs, based on the blogs "Cookie+Kate" and "Yevhen Klopotenko's Culinary Blog".

The relevance of this study lies in the fact that culinary blogs are one of the most popular sections on the Internet and have a large audience. Therefore, the study of the specifics of the use of non-equivalent vocabulary is important for improving the understanding and application of information from culinary blogs.

The object of the study is the vocabulary of Ukrainian and English culinary blogs.

The subject of the study is the specifics of the use of non-equivalent vocabulary in Ukrainian and English culinary blogs.

The goal of the course work is to study the specifics of the use of non-equivalent vocabulary in Ukrainian-language blogs on English-language blogs.

The objectives of the course work are:

- To explore the concept of " non-equivalent vocabulary" and the main ways of its rendering
- To identify the peculiarities of the language of culinary blogs
- To analyse the translation of non-equivalent vocabulary in culinary blogs in Ukrainian and English and identify the peculiarities of their use.

The research methods are the analysis of texts and articles from culinary blogs written in Ukrainian and English.

The first chapter of the course work describes the theoretical foundations of non-equivalent vocabulary, ways of its conveying and explores the sources of non-equivalent vocabulary.

The second section of the course work investigates the peculiarities of the language of culinary blogs and analyses the specifics of the use of non-equivalent vocabulary in culinary blogs.

Key words: non-equivalent vocabulary, culinary blog.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Baranenkova, N. A., Lytvyn, S. V. (2014). Explication as a way of translation of non-equivalent vocabulary in scientific and technical literature. *Journal of the National Technical University of Ukraine "KPI": Philology and Educational Studies*, 4, 5-12

Leleka, T. (2018) The types of non-equivalent vocabulary in the Ukrainian and Russian language. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*, 165, 241-247

Башук, Н. П. (2016) Переклад безеквівалентної лексики у публіцистичних текстах. *Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Філологічні науки. – Книга 2*, 11-15

Бондар, Т. (2015) Безеквівалентна лексика: труднощі перекладу. *Актуальні питання іноземної філології. Науковий журнал*, 3, 17-23

Волошина, А. (2000). Безеквівалентна лексика близькоспоріднених мов: проблема семантичної структури. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*, 26, 56-64

Гаврилова, М. І., Атанасова О. А. (2020). Переклад безеквівалентної лексики на матеріалі казок братів Грімм. *Закарпатські філологічні студії*, 14, 96-102

Жукова, Т. С. (2013). *Проблеми перекладу безеквівалентної лексики та українських реалій англійською мовою.* Відновлено з https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjC0uPDgo7_AhUVCRAIHaеPASc4ChAWegQIBhAB&url=http%3A%2F%2Fconfcontact.com%2F2013_04_17%2F16_Zukova.htm&usg=AOvVaw0PgJrD1ZiOMqUYWuriyHJI

Кобиляцька, Г. С. (2020). Труднощі відтворення кулінарного рецепту як окремого літературного жанру. Мова і засоби масової комунікації на сучасному історичному етапі, 42-46.

Кочерган, М. П. (1999). *До питання про безеквівалентну лексику і лакуни та способи їх компенсації.* У Відп. ред. М. П. Кочерган (Ред.), *Проблеми зіставної семантики. Збірник статей за доповідями Міжнародної*

наукової конференції з проблем зіставної семантики, 23-25 вересня 1999р. (с. 42-45). Київ.

Кочерган, М. П. (2006). *Основи зіставного мовознавства*. Київ: Академія

Крук, М. (2021). Лінгво-прагматичні аспекти відтворення у перекладі безеквівалентної лексики. *Магістерський науковий вісник ТНПУ ім. В. Гнатюка*, 36, 111-113

Лісна, М. І. (2015) Безеквівалентність як об'єкт теорії перекладу та двомовної лексикографії. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Філологія»*, 71, 59-63.

Остроушко, О. (2019) Параметри українського кулінарного сайту: соціально-комунікативна ситуація, комунікативна мета, концепції адресанта й адресата. *Філологічні студії*, 19, 91-108.

Стоянова, Т., Шутяк, В. (2022) Особливості перекладу кулінарного дискурсу. *Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі*, 5, 26-28.

Тупиця, О. Ю., Зімакова, Л. В. (2012) *Безеквівалентна лексика: проблеми визначення*. Дрогобицький державний педагогічний університет ім. Івана Франка. Дрогобич: Посвіт, 251-258.

Чернова, Ю. В., Гаращенко, Т. С. (2018) Кулінарна термінологія та проблеми її перекладу. *Молодий вчений*, 12, 148-150.

Щеголева, Т. Л. (2016) Способи перекладу безеквівалентної лексики в текстах американської преси. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*, 21, 139-142

Яблочнікова В. О. (2015) Особливості перекладу безеквівалентної лексики. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Філологічна», 59, 249-251.

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

Кекси на сметані з апельсиною глазур'ю. Відновлено з <https://klopotenko.com/keksy-na-smetani-z-apelsinovou-glazuryu/>

Кулінарний блог Євгена Клопотенка. Відновлено з <https://klopotenko.com>

Любов та турбота у кожному шматочку. Солодкі млинці з сиром від мами Євгена Клопотенка. Відновлено з <https://klopotenko.com/lyubov-ta-turbota-u-kozhnomu-shmatochku-solodki-mlynczi-z-syrom-vid-mamy-yevgena-klopotenka/>

Рецепт сирників. Відновлено з <https://klopotenko.com/syrniki-prostyj-retsept/>

Adrianna's Spicy Squash Soup. Retrieved from <https://cookieandkate.com/spicy-squash-soup-recipe/>

Blueberry Lemon Yogurt Pancakes. Retrieved from <https://cookieandkate.com/blueberry-lemon-yogurt-pancakes/>

Classic Pico de Gallo. Retrieved from <https://cookieandkate.com/classic-pico-de-gallo-recipe/>

Cookie+Kate. Retrieved from <https://cookieandkate.com>

Easy Vegan Parmesan Cheese. Retrieved from <https://cookieandkate.com/easy-vegan-parmesan-cheese-recipe/>

How to Make Flax "Eggs". Retrieved from <https://cookieandkate.com/flax-egg-recipe/>

Naturally Sweetened Pecan Pie. Retrieved from <https://cookieandkate.com/naturally-sweetened-pecan-pie-recipe/>

Tomato Basil Bruschetta with Balsamic Drizzle. Retrieved from <https://cookieandkate.com/tomato-basil-bruschetta-recipe/>